

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al diviziei de pușcași nr. 188 Nijnedneprovsc din 27 august 1944, în cauza penală privindu-l pe

Iordan Ivan XXXXX, născut în anul XXXXX, originar din XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al diviziei de pușcași nr. 188 Nijnedneprovsc din 27 august 1944, Iordan Ivan a fost condamnat în baza art. 54 – 1 lit. ”a” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Iordan Ivan a fost declarat vinovat și condamnat pentru trădare de patrie și anume pentru faptul că, a manifestat dorința de a lucra în folosul românilor, a îndeplinit atribuții de căutare și denunțare a persoanelor cu viziuni anti-române. A activat în cadrul primăriei române în calitate de secretar - translator.

Prin acțiunile sale, inculpatul Iordan Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 54 – 1 lit. ”a” Cod penal al RSSU, adică *trădare de patrie*.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Iordan Ivan a declarat că, vinovăția în comiterea infracțiunii a recunoscut-o și a susținut prin declarațiile sale învinuirea imputată. A menționat, că a activat în folosul românilor din motiv că îi era frică, or toate persoanele care nu se supuneau, erau arestate și bătute.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței, cu încetarea procesului penal în privința lui Iordan Ivan și reabilitarea lui, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54 – 1 lit. ”a” Cod penal al RSSU, trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Iordan Ivan ar fi prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS.

Alte probe, cu excepția declarațiilor inculpatului, în dosar nu există.

Astfel, procurorul consideră, că condamnarea inculpatului Iordan Ivan pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Iordan Ivan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Iordan Ivan în conformitate cu art. 3 al Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Iordan Ivan a fost condamnat, prin sentință pentru trădare de patrie.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Iordan Ivan în baza art. 54 – 10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și cu dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al diviziei de pușcași nr. 188 Nijnedneprovsc din 27 august 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui **Iordan Ivan XXXXX**, în baza învinuirii pe art. 54 – 1 lit. ”a” Cod penal al RSSU, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **13 octombrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion